1859. N°. 1.

LEEUWARDER COURANT

DINGSDAG 4 JANUARIJ.

De middenprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 31 December 1858 te *Leeuwarden* geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 8.75.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . - 202.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood*. . . . - 202.00.

Leeuwarden, den 31 December 1858. *De Commissaris des Konings in de provincie Friesland*, VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

De **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 27 December 1858, ter kennis der ingezetenen, dat, van den 25sten tot en met den 31 December 1858:

1. 17 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Baarderadeel 1, Dantumadeel 1, Doniawerstal 3, Gaasterland 1, Hemelumer Oldephaert en Noordwolde 1, Idaarderadeel 1, Kollumerland en Nieuwkruisland 1, Leeuwarderadeel 2, Opsterland 2, Schoterland 2, Tietjerksteradeel 1 en Wijmbritseradeel 1, en 17 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Dantumadeel 1, Doniawerstal 2, Franekeradeel 1, Idaarderadeel 3, Leeuwarderadeel 3, Opsterland 1, Wonseradeel 2 en Wijmbritseradeel 4, bedragende daardoor het totaal der gevallen, sedert den 1 Januarij tot den 31 December 1858, 4235;

2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Tjerk Feddes Vierssen, te Herbaijum; Sjoerd Tjipkes de Vries, te Baard; Jan Johannes Hoekstra, te Sint Nicolaasga; Andries Oebles Platje, aldaar; IJde Meijes Terpstra, te Wirdum; Franke Jans Snoek, te Goutum; Minne Hendriks van der Goot, te Teerns; Durk Oeges Dijkstra, te Stiens; Eize Jans van Houten, te Kortezwaag; Geert Minnema, aldaar; Libbe Jeens Wiering, te Ureterp; Jelle Sijtzes Bouma, te Terwispel; Auke IJkes IJkema, te Tjerkwerd, en Lieuwe Hielkes Postma, te Workum;

3. gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Wijtze Binderts Kloosterman, te Twijzel; Taeke Hotzes Koopmans, te Jellum; Jochum Kornelis Dijkstra, te Sondel; Tjerk Diemers Feenstra, te Oudwoude; Douwe Lieuwes Westra, te Ee; Piebe Taekes Hoekema en Jetze Tjipkes Kuipers, beiden te Workum; Oekele A. van der Veer, Klaas Haijes Heidbuur, Sieger A. Sijlstra en Tjerk Gosses van Dam, allen te Oostermeer, en de Wed. Klaas Meinzes Bosma, te Nijega.

Leeuwarden, den 3 Januarij 1859. *De Gedeputeerde Staten van Friesland*, VAN PANHUIJS, *Voorzitter*. A. VAN DER LAAN, *Griffier*.

WEENEN, 31 December.

De Aartshertogin Marie Anna is woensdag alhier overleden. Zij was den 8 Junij 1804 geboren en dus 54½ jaar oud. Zij was de zuster van Keizer Ferdinand I, die afstand van den troon heeft gedaan ten behoeve van den tegenwoordigen Keizer, en van den Aartshertog Frans Karel, vader van dezen laatste. Zij was dien ten gevolge tante van den regerenden Keizer Frans Joseph.

— Uit Belgrado wordt berigt, dat het voorloopig bestuur van Servie de verwijdering van vorst Alexander heeft verzocht. Vorst Milosch werd te Belgrado verwacht; eene deputatie was reeds van daar vertrokken, om hem te gemoet te gaan en te ontvangen. Het leger van Servie was gezind den eed op de nieuwe orde van zaken af te leggen. Het adres van de Skuptschina ten gunste van vorst Milosch is naar Konstantinopel verzonden. De volmaaktste eensgezindheid heerschte er tusschen de autoriteiten, even als de orde in Servie werd gehandhaafd.

PARIJS, 31 December.

De *Moniteur* meldt, dat de Keizer kwijtschelding of vermindering van straf heeft toegekend aan 164 personen, die door de Hoven en de Regtbanken zijn veroordeeld.

— De raad der ministers, heden gehouden, heeft lang geduurd. Men had dépêches ontvangen van pogingen tot opstand bij eenige arabische stammen in Algerië, in het gebergte van Aures. De generaal Mac-Mahon zou dan ook heden zich te Marseille naar Algiers inschepen. Men is echter voor den opstand der Arabieren niet zeer beducht.

— In deze hoofdstad zal in het aanstaande voorjaar eene tentoonstelling van gewrochten van levende kunstenaren worden gehouden. In den *Moniteur* zijn de daaromtrent door het Gouvernement vastgestelde bepalingen bekend gemaakt. Werkstukken van fransche of andere kunstenaren, behoorende tot de schilderkunst, de teekenkunst, de graveerkunst, de lithographie, de beeldhouwkunst en de bouwkunde, zullen er kunnen ten toon gesteld worden. De tentoonstelling zal den 15 April aanstaande geopend en den 15 Junij daaraanvolgende gesloten worden. Met de tentoonstelling zal eene loterij worden verbonden van kunstgewrochten, op de tentoonstelling daarvoor aan te koopen.

— Men zegt thans, dat de Porte, zoowel als Oostenrijk, het bijeenroepen der Conferentie verlangen, ten einde de servische aangelegenheden, op goede gronden, te regelen, en dat Oostenrijk inmiddels de grenzen van dat landschap behoorlijk zal laten bewaken.

LONDEN, 31 December.

De berigtgever van den *Times* te Calcutta zegt in een schrijven van 23 November jl. o.a.: „Indie levert thans weinig belangrijk nieuws op. De oorlog kan schier gezegd worden afgeloopen te zijn. De dagbladen zijn vol berigten van de feestelijkheden welke gevolgd zijn op de afkondiging der proclamatie van Koningin Victoria. In gansch Indie is die proclamatie, en de daarbij verkondigde overdragt van het gezag der Oost-Indische Compagnie aan de Britsche Kroon, met schier eenparige goedkeuring ontvangen, en onder alle klassen der bevolking worden aanstalten gemaakt om bij adres aan H. M. hulde te brengen."

— De president Buchanan heeft in zijne boodschap aan het Congres der Vereenigde Staten medegedeeld dat Engeland van het regt van visitatie had afgezien, en heeft de dienaangaande gevoerde briefwisseling overgelegd.

's GRAVENHAGE, 1 Januarij.

Z. M. de Koning en Z. K. H. de Prins van Oranje hebben heden morgen HDs. opwachting gemaakt bij H. M. de Koningin-Weduwe.

HH. MM. de Koning en de Koningin hebben heden middag de filicitatien ontvangen van de dames en heeren, tot de koninklijke hofhouding behoorende. Heden namiddag is er ten Hove een groot diner en gala.

H. M. de Koningin heeft gisteren avond de godsdienstoefening in de Groote Kerk, onder het gehoor van den wel-eerw. heer ds. Zaalberg, bijgewoond, die tot tekst gekozen had Ps. 90 vs. 4*a* en II Petrus 3 vs. 8*b*.

HH. MM. de Koning en Koningin en Z. K. H. de Prins van Oranje, HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik en H. K. H. Prinses Marie, hebben heden morgen de godsdienst-oefening in de Waalsche Kerk, onder gehoor van den wel-eerw. heer ds. Trottet, bijgewoond; terwijl Z. D. H. de Groothertog van Saxen Weimar en Prinses Anna, die in de Hoogduitsche Kerk, onder het gehoor van den prediker Kögel bijwoonden.

— Bij besluit van 28 December ll. zijn door Z. M. goedgekeurd de voorwaarden, waarnaar aan den heer F. H. van Vlissingen te Amsterdam concessie wordt verleend tot het exploiteren van gronden in de residentie Westerafdeeling van Borneo.

— Bij het onderzoek van het voorstel tot afschaffing van den accijns op brandstoffen in de afdeelingen der Tweede Kamer heeft de groote meerderheid de zaak op zich zelve, en afgescheiden van andere belasting-ontwerpen toegejuicht. In den laatsten tijd, nu de wetgever, om aan de [illegible] te komen, de vrijdommen aanmerkelijk heeft [illegible], wordt, naar sommigen, de druk der belastingen te meer gevoeld. [illegible] op een tijdstip als het tegenwoordige, nu de algemeene aandacht zoo [illegible] den aanleg van nieuwe spoorweglijnen gevestigd is, moest de opheffing der belasting op de steenkolen allezins in aanmerking komen, welke brandstof [illegible] bij de exploitatie van spoorwegen eene hoofdrol vervult. Maar in verband met de andere ontwerpen werd het oordeel der meerderheid anders. De meesten wilden als voorwaarde [illegible] afschaffing van den accijns op de brandstoffen zonder of tegen billijk en aannemelijk equivalent, terwijl de voorgedragen equivalenten, verhooging van grondbelasting en van successieregt, een ongunstigen indruk hadden gemaakt. De strekking om den accijns op de brandstoffen aan de gemeenten af te staan of te doen overnemen, werd door de meerderheid regtstreeks afgekeurd.

Het ontwerp tot wijziging van den accijns op het geslagt werd daarentegen door de groote meerderheid, zoowel wat het doel als het middel betreft, goedgekeurd. Volgens haar zal de algemeene invoering van het stelsel van eigen aangifte behoorlijk werken, ofschoon door velen dit stelsel in groote steden onraadzaam werd geacht. De nieuw voorgestelde bepalingen, die de strekking hebben om de bepaling van den accijns te verzekeren voor het geval van slagting uit nood of bij het sterven van vee door eenig toeval, werden door eenige leden verkeerd, ja zelfs onzedelijk geacht.

— Het door een der dagbladen medegedeelde berigt, dat de generaal [illegible] Gouverneur van Suriname, met het aanstaand voorjaar naar het [illegible] zou terugkeeren, schijnt, indien daaraan de beteekenis moest worden gehecht van [illegible]derlegging zijner waardigheid, ten eenemale ongegrond te zijn; althans in deze residentie is van dat voornemen niets bekend.

HARLINGEN, 2 Januarij.

Dat zich de industrie ook hier ter stede snel ontwikkelt, getuigt de stoomwerktuigen-fabriek van de heeren Harmens en Penning. Bij de [illegible] uitbreidingen, die deze fabriek vóór en na ondergaan heeft, hebben [illegible] thans *vóór* die inrigting aan de Zuiderhaven een fabriek [illegible] eene nieuwe constructie, bestaande in een kraan, die [illegible] niet alleen kan ligten, maar in een kring van 72 [illegible] jen; 't geen slechts door 4 man wordt volbragt. [illegible] grootste stoomschepen van hunne ketels geligt en [illegible] gerepareerd worden en daardoor is in eene behoefte voorzien, die, bij de toenemende stoomvaart, hoe langer zoo meer gevoeld werd.

— De uitvoer per stoombooten van hier naar Engeland over het 4de kwartaal 1858 bestond in: 15 paarden en veulens, 2608 runderen en [illegible], 4993 schapen en lammeren, 182 varkens, 37,205 ¼ vaten boter, [illegible] edammer kazen, 60 lasten tarwe, 22½ last haver, [illegible] zaad, 514 balen vlas, 942 ton cichoreiwortelen, 153 [illegible], 2677 [illegible] aardappelen, 229 pakken drooge en 362 pakken [illegible], 21 [illegible] steentjes, 1 vat olie, 40 pakken heede, 18 zakken [illegible], 2 vaten [illegible], [illegible] manden vleesch, 1 kist paling, 15 mud appelen, 8 [illegible], 50 [illegible] en 2 manden spek, 15 zijden spek, 360 hammen en 105 [illegible].

LEEUWARDEN, 3 Januarij.

Z. M. heeft goedgevonden: *a.* te benoemen tot burgerlijke leden en hunne vervangers in de militieraden in deze provincie, voor de ligting der militie voor 1859, in die te Leeuwarden: mr. C. F [illegible], lid der Staten, en D. Zeper, lid van den Gemeenteraad van Leeuwarden; tot hunne plaatsvervangers: jhr. mr. C. van Eijsinga, lid der [illegible], en [illegible], wethouder der gemeente Leeuwarden; — en in die te Heerenveen: [illegible] Heloma, lid der Staten, en E. van Driesum Sz., lid van den Gemeenteraad van Schoterland; tot hunne plaatsvervangers: jhr. J. A. [illegible], lid der Staten, en H. Tuijmelaar, lid van den Gemeente-raad van Schoterland; [illegible] M. Pruim, op zijn verzoek, met ult. Dec. ll. eervol te ontslaan als [illegible] in het derde schooldistrict dezer provincie; en tot [illegible] dat te rekenen van 1 Januarij 1859, te benoemen den heer [illegible] van het gemeentebestuur van Kollumerland en Nieuwkruisland; [illegible] hoogleeraren in de regtsgeleerde faculteit aan de hoogeschool te Leijden te [illegible] de heeren: mr. R. T. H. P. L. A. de Boneval Faure, [illegible] hoogleeraar in [illegible] faculteit aan de hoogeschool te Groningen, en mr. [illegible] Leijden; *d* te benoemen tot ridder grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw, den luitenant-generaal jhr. F. V. A. ridder [illegible], kommandant van het Indisch leger; *e.* op het daartoe door hem [illegible] aan den O. Indischen ambtenaar A. A. T. Ledeboer, laatstelijk [illegible] 3de klasse bij den waterstaat en 's lands burgerlijke openbare [illegible], thans met verlof hier te lande aanwezig, een eervol [illegible] dienst, onder toekenning van pensioen.

— Door den heer Commissaris des Konings zijn [illegible] besluit van den 28 December ll.: *a.* de met het einde van 1858 in dienst getreden [illegible] zetters voor het dienstjaar 1859, behalve de hier na te noemene, die overleden zijn of aan wie eervol ontslag is verleend, in hunne functien bevestigd; *b.* [illegible] in de gemeente *Jorwerd*, J. van Loon jr. te Huins, ter vervanging van [illegible] overleden; *Sexbierum*, J. A. Hibma te Sexbierum, [illegible] eervol ontslagen; *Minnertsga*, C. K. van Gelder te Firdgum, [illegible] eervol ontslagen; *Veenwouden*, S. F. Antonides te [illegible] J. van der Scham te Zwaagwesteinde, voor R. D. Dijkstra, o[illegible] en [illegible] de Jager eervol ontslagen; *Dokkum*, I. H. van der Werff en [illegible] te Dokkum, voor W. H. Fortuin en P. N. van Kleffens, e[illegible], A. C. Hoekstra te Hallum, voor M. S. Rosinga, overleden; [illegible] Zandvoeld te Balk, voor T. H. Bouma, overleden; *Joure* en [illegible], W. K. de Jong te Joure, voor J. J. Keller, eervol ontslagen; *Koudum*, [illegible] van der Veer te Koudum, voor B. Kramer, overleden; *Wommels*, D. J. [illegible] te Wommels, voor G. F. Wijnia, overleden; *Oosterend*, P. J. Eringa te Oosterend, voor [illegible], overleden; *Burum*, S. H. Sipkes te Burum, voor [illegible], overleden; *Dronrijp*, J. K. Prakken te Dronrijp, voor A. A. [illegible], J. J. Holwerda te Niawier, voor O. H. Talsma, eervol ontslagen; [illegible] K. J. Hoogenberg te Nijeberkoop, voor J. J. Bos, overleden; [illegible] H. E. Kuipers te Beetsterzwaag, voor J. E. Meijer, overleden; *Schiermonnikoog*, J. Fernim en F. H. de Boer te Schiermonnikoog, voor A. M. [illegible], eervol ontslagen, en J. Prins, overleden; *Noordwolde* en *Blesdijke*, J. [illegible] te Steggerda, H. B. Krol en G. L. Pape, beide te Noordwolde, voor K. H. Elzinga, J. K. Bakker en N. F. Pape, eervol ontslagen; *Oldetrijne*, H. A. Snijder te Scherpenzeel, voor P. B. Hofstee, eervol ontslagen; *Gaast*, J. S. IJbema te Ferwoude, voor S. J. Haagsma, eervol ontslagen; *Workum*, R. Bijlsma te Workum, voor A. S. Jager, eervol ontslagen; *Heeg*, F. A. Douma te Idzega, voor K. R. Hettinga, overleden.

— Door den heer burgemeester, in hoedanigheid als hoofd der plaatselijke policie, zijn tot policiedienaars der 2de klasse alhier benoemd: O. K. Sinnema en P. Brouwer, beide thans policiedienaars der 3de klasse; en tot policiedienaars der 3de klasse: F. E. Jurgens, A. Hommes, D. van der Weide, J. Zelle, C. de Ruiter, J. Deinema, thans policiedienaars der 4de klasse; en eindelijk tot policiedienaars der 4de klasse: T. Postma, A. Snijdelaar, B. Lubach, H. Klinkenbijl en J. H. Verbruggen.

— Het Provinciaal Geregtshof van Friesland heeft heden uitspraak gedaan in de zaak van H. Ploeg en hem schuldig verklaard [illegible] de hem ten laste gelegde

van feitelijkheid tegen de eerbaarheid en te dier zake veroordeeld tot … straf voor den tijd van zes jaar.

— Wij vernemen, dat de vorige week door de heeren doctoren E. H. Willems … A. Frijda, aan den regter-commissaris bij de Arrondissements-Regtbank (als hoe… in dit speciale geval de president, de heer mr. N. Fockema, heeft gefun…) verslag is uitgebragt van het door hen ingesteld onderzoek naar de ver…delijke vermogens van den persoon van A. B. R., thans in het huis van ar… alhier gedetineerd als vermoedelijk schuldig aan moedwillige brandstichting … zijnen stoom-olie- en houtzaagmolen te Dronrijp, in het laatst van Julij des afgeloopen jaars. De uitslag van het onderzoek, dat van den 27 October tot 20 December jl., bijna onafgebroken, zoowel op verschillende dagen als uren, is voortgezet, heeft genoemde deskundigen tot de conclusie doen komen, dat de besch. thans noch in zijne verstandelijke vermogens gekrenkt, noch als krankzinnig te beschouwen is. De besch., die overigens ook reeds zijne misdaad moet hebben beleden, is ten gevolge daarvan eenige dagen geleden naar den procureur-generaal bij het Provinciaal Geregtshof verwezen.

— Zaturdag avond jl. is in een huis op de Nieuwestad, terwijl al de bewoners afwezig waren, door middel van een valschen sleutel en binnenbraak, eene som van *f* 270 en een gouden ring ontvreemd, zonder dat de justitie de schuldigen nog op het spoor is kunnen komen. De misdaad werd ontdekt door eenen brievenbesteller, die, te vergeefs aan de deur hebbende gescheld en deze open ziende staan, van zijne bevinding aan een juist voorbijgaanden politie-bediende kennis gaf. Bij het binnentreden der woning hadden de dieven zich echter reeds uit de voeten gemaakt.

— Zaturdag jl. heeft alhier door de heeren dr. O. Schreuder en chir. G. Kramer de geregtelijke schouwing plaats gehad van het lijkje van een pasgeboren kind van het mannelijk geslacht, dat, in een zak gewikkeld, vrijdag morgen bij den kavallerie-stal is gevonden.

— Vrijdag jl. hebben aan het lokaal van het provinciaal bestuur alhier de volgende aanbestedingen plaats gehad: 1°. van het dagelijks voorkomend onderhoud aan het paleis van justitie te Leeuwarden, benevens de herstelling van sommige en de aanvulling der ontbrekende meubelen, en wel van den 1 Januarij 1859 tot en met den laatsten December 1861, 2°. van het dagelijksch onderhoud en de kleine herstellingen aan het huis van opsluiting en tuchtiging en de adjunct-kommandantswoning te Leeuwarden, over hetzelfde tijdvak alsboven, benevens het doen van groote herstellingen en nieuwe werken aan die gebouwen, in 1859, 1860 en 1861; 3°. van het doen van eenige herstellingen, met het onderhoud over hetzelfde tijdvak als boven, aan het huis van burgerlijke en militaire verzekering te Leeuwarden. Aannemers zijn geworden: van het eerste perceel J. J. Groen te Leeuwarden, voor *f* 4567; van het 2de perceel E. J. Visser, aldaar, voor *f* 9738; van het 3de perceel J. Vonk, aldaar, voor *f* 3800.

— Naar wij vernemen, is donderdag jl. door de leden van den grooten kerkenraad der Nederlandsche Israëlietische hoofdsynagoge alhier aan hunnen voorzitter, den heer J. B. Drielsma, aftredend parnassijn en armbestuurder, een fraaije zilveren inktkoker aangeboden, als blijk van waardering der vele en gewigtige diensten, door hem gedurende een tijdvak van 25 jaren onafgebroken in onderscheidene betrekkingen aan de Israëlietische gemeente alhier bewezen.

— Wij hebben eenige voorstellingen van het tooneelgezelschap onder directie van de heeren Stoete, Schröder en Toors willen afwachten, alvorens onzen lezers eenig verslag te geven. Na de jongste druk bezochte representatie op verleden dingsdag avond kunnen wij niet anders dan lof toezwaaijen aan bijna allen, die hunne medewerking verleenden. Het eerste stukje, *Eene les voor de mannen*, werd los en vlug afgespeeld door mevr. Soeterik en de heeren Toors en Schröder, terwijl aan *Een bankbillet van Duizend Gulden* niet minder verdienstelijke uitvoering ten deel viel. Ofschoon de rol van *Dooris Knoopschaar* niet tot het eigenlijke genre van den heer Toors behoort, werd zij toch van begin tot einde zeer natuurlijk door hem vertolkt, even als die van *Kroon*, door den heer J. J. Stoete, die daarbij weder uitnemende gelegenheid vond zijn talent voor het komieke te ontwikkelen. Van de andere vertoonen verdienen nog bijzondere vermelding de dames Soeterik en Barends, — de laatste mede voor de goede voordragt van onderscheidene couplettten. — Wij meenen intusschen ook onze aanmerkingen niet te mogen terughouden, vooral waar 't geldt het zondigen tegen de taal, dat thans op *alle* tooneelen gewoonte schijnt te zijn geworden, benevens het kwalijk aanbrengen van bijvoegingen, zooals om in 1855 te spreken van „de Steenen Maagd op den Dam te Amsterdam", die eerst in 1856 werd opgerigt, en waardoor alzoo geen gering anachronisme werd begaan. — Met genoegen hebben wij voorts vernomen, dat de directie ook voor de volgende voorstellingen eene goede keuze van stukken heeft gedaan (*de Lasteraar*, *de Speler*, *de Zilveren bruiloft enz.*), die veel meer in den smaak des publieks vallen, dan de meeste stukken uit de moderne fransche school, welke, ontbloot van alle kunstschoon, gedurende den ganschen avond slechts onwaarschijnlijkheden en gruwelen te aanschouwen geven, die niet anders dan onaangename indrukken kunnen achterlaten.

Aan de veemarkt alhier werden in 1858 aangevoerd: 7364 vette koeijen, … melke en kalve dito, 2904* vare dito, 2912* vaarsen, 4405* pinken, … 929* stieren, 2665 vette kalveren, 3366* gras kalveren, 1613 vette … magere varkens, 4222 vette en 6253 magere biggen, 17,286* vette schapen, … melke dito, 2459 magere dito, 6647 lammeren, 34* vette hamels, … magere dito, 12* geiten en bokken, 579* paarden en 45* veulens; terwijl … de paardenmarkten nog werden aangevoerd: 309 paarden en 15 veulens. … en werden alzoo aangevoerd: 80,281 stuks vee en 948 paarden tegen … stuks vee en 413 paarden in 1857. [De met een * aangeduide cijfers … grooter dan die in het vorige jaar.]

— In het jaar 1858 zijn, volgens de wekelijksche opgaven, aan de wagen van beide hoofdmarkten in deze Provincie gewogen: 73,080 ¼, 18,734 ⅛ en 4074 $\frac{1}{16}$ vaten boter, makende, met een gemiddeld overwigt van 2 ned. ponden per ¼ vat, …,503,514 ned. ponden, zijnde 628,172 n. p. *minder* dan in 1857 en 905,394 n. p. *minder* dan in 1856, en 746,216 n. ponden kaas, zijnde 279,561 n. p. *minder* dan in 1857 en …5,510 n. p. *minder* dan in 1856. Daarvan werden gewogen: te Leeuwarden 32,971 ¼, 13,898 ⅛ en 4074 $\frac{1}{16}$ vaten of 1,717,380 ned. ponden boter en 152,5…1 ned. ponden kaas (zijnde 339.066 n. p. boter en 65,587 n. p. kaas *minder* dan in 1857); te Sneek 40,109 ¼ en 4836 ⅛ vaten of 1,786,134 ned. ponden boter en …93,642 ned. ponden kaas (zijnde 289,106 n. p. boter en 213,974 n. p. kaas *minder* dan in 1857). De hoogste prijzen waren: te Leeuwarden, boter *f* 56 en kaas *f* 34 (*f* 76 en *f* 37½ in 1857); te Sneek, boter *f* 55½ en kaas *f* 34 (*f* 57½ en *f* 37 in 1857). De laagste prijzen waren: te Leeuwarden, boter *f* 35 en kaas *f* 1… (*f* 31½ en *f* 16 in 1857); te Sneek, boter *f* 35 en kaas *f* 17 (*f* 30 en *f* 2… in 1857).

— Van Dragten wordt ons van den 29 December gemeld:

„Heden avond werd alhier, onder de leiding van den heer F. Joustra, een concert gegeven door de zangvereeniging *Apollo* en het muzijkgezelschap *Euterpe*. Met groot genoegen werd dit feest door eene talrijke schaar van toehoorders bijgewoond, en aller wensch is voorzeker, dat deze Vereenigingen mogen bloeijen, die zoo zeer tot genoegen van Dragtens ingezetenen weten mede te werken."

— Naar men verneemt heeft de Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* den hoogleeraar P. J. Veth uitgenoodigd tot het doen eener inspectie-reis, zoo binnen als buiten het vaderland, om onderzoek te doen naar den staat van het schoolwezen, de beste methoden enz. en zou die hoogleeraar bij tusschenpoozen de verschillende provincien van ons vaderland bezoeken.

— Het Nederlandsche Zendelinggenootschap heeft in 1858 aan giften en legaten ontvangen de aanzienlijke som van *f* 28,953.39.

— Op de 95 werven, die in de provincie Groningen bestaan, zijn, blijkens officiële opgave, gedurende het vorige jaar 89 schepen met 8142 vermoedelijke roggelasten gebouwd. Van deze schepen zijn, met de 18, die van 1857 waren overgebleven, 79 uit het Friesche gat en 26 uit de Eems naar zee gevaren.

— In de *Geneeskundige Courant* van den 5 December ll. vindt men, na eene inleiding van den heer chirurgijn Hoken, door den heer C. A. J. de Gruijter, onderwijzer aan de Gymnastiekschool te Deventer, verschillende gevallen opgegeven in welke de gymnastiek, op raad van genees- en heelkundigen toegepast, met een heerlijk gevolg bekroond is geworden. Deze gevallen bepalen zich voornamelijk tot zenuwziekten (St. Vitus dans), klierziekte, plaatselijke en algemeene spierzwakte, verkeerde spiersamentrekking, als scheefheid en verkromming der ruggegraat, kreupelheid enz. enz.

Het is eene verblijdende waarheid, die blijkt, zoowel uit de oprigting van gymnastiekscholen in bijna alle voorname steden onzes Vaderlands en het aanmoedigen der Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der geneeskunst tot het algemeen in stand brengen van die inrigtingen, als door het opnemen van het gymnastisch-onderwijs bij de verschillende leervakken in de wet op het onderwijs, dat alle voorname genees-, heel- en opvoedkundigen, die met den tijd medegaan, de gymnastiek met de opvoeding verbinden en haar, als orthopaedie, op de genees- en heelkunde willen toepassen.

— Met bijzonder genoegen kondigen wij de *Nieuwe Friesche Volksalmanak*, voor het jaar 1859, onder redactie van den heer T. R. Dijkstra, aan, uitgegeven door den boekhandelaar H. Kuipers alhier. De tegenwoordige jaargang bevat bijdragen, waarvan meer dan één zou verdienen breedvoerig te worden besproken, doch dat wij voor een dagblad minder geschikt oordeelen en dus maar aan de tijdschriften willen overlaten. Onder die bijdragen rangschikken wij: *De avondster*, door D. Bouma Nieuwenhuis, eene geschiedkundige fantaisie, veel meer poëtischen geest ademende dan menig stuk in gebonden stijl; *Teleurstellingen*, door Johannes, dat los en populair is geschreven; *Over brieven*, door H. Beekkerk Heijmans, waarin wezenlijke humor ligt; *Eernewoude*, door B. Bolleman van der Veen, dat belangrijkheid van inhoud aan schoonheid van stijl paart. Mededeelingen betreffende Friesche geschiedenis, taal, zeden en gewoonten zijn geleverd door de heeren mr. A. Telting, mr. J. Dirks, W. Eekhoff, R. Posthumus, jhr. mr. M. de Haan Hettema, dr. J. G. Ottema, mr. U. A. Evertsz en den geleerden redacteur zelven, al welke namen, ook zonder dat wij het behoeven te herinneren, genoeg zijn om zich verzekerd te kunnen houden, dat men vele wetenswaardige en nog onbekende bijzonderheden zal vernemen, ook over menig groot man, dien Friesland heeft opgeleverd. De bijdragen in poëzie zijn minder talrijk, doch, over 't geheel, ook goed te noemen. Zij zijn van de heeren J. D. Schepers, J. J. van Akkeren, ***, J. D. Ankringa en A. de Jong Wz. In 't kort, deze zevende jaargang, die met eene lieve afbeelding van Eernewoude prijkt, aan de teekenkunst van den heer H. Beekkerk Heijmans te danken, en die ook netjes is uitgevoerd, heeft zoo'n gunstigen indruk op ons gemaakt, dat wij de aanschaffing er van in de ruimste mate kunnen aanbevelen en hem in handen wenschen van ieder, die belang stelt in zaken, welke tot ons schoon en van alle tijden her belangrijk geweest in betrekking staan.

LEEUWARDEN, 3 Januarij. Gisteren voormiddag is het nieuwe kerkgebouw der Christelijk Afgescheidene gemeente alhier ter stede op plegtige wijze aan de H. dienst toegewijd. Door den predikant, den wel-eerw. heer J. Beijer, werd bij deze gelegenheid eene leerrede gehouden naar aanleiding van I Koningen 8 vs. 27—30, aan het slot waarvan hij den dank der gemeente toebragt aan de stedelijke overheid en alle anderen, die door geldelijke bijdragen als anderzins hunne medewerking tot het doen stichten van dit nette en doelmatig ingerigte bedehuis hebben verleend. 's Avonds bepaalde dezelfde leeraar de aandacht zijner, even als 's voormiddags zeer talrijk opgekomen, hoorders op I Samuel 7, vs. 12, en gaf daarbij tevens een belangwekkend historisch overzigt van de voortzetting der gemeente hier te stede.

ROTTERDAM, 29 December. Door den algemeenen kerkeraad der Ned. Herv. gemeente alhier is, ter vervulling der wegens het bedanken van ds. Laurillard voortdurende vacature, heden avond geformeerd het volgend twaalftal van predikanten: dd. H. P. Berlage, theol. doct. te Zalt-Bommel; W. T. van Griethuyzen te Harlingen; W. B. J. van Eyk, theol. doct. te Deventer; L. W. E. Rauwenhoff, theol. doct. te Dordrecht; J. G. Schuuring te Hoorn; C. M. A. J. Vorstman te Breda; W. P. Scheuer te Leeuwarden; J. Stemberg te Hoorn; M. D. Deeleman te Briele; J. F. L. Abresch te Middelburg; W. C. E. Koch te Doesborgh, en F. W. Rogge te Oudkerk en Roodkerk, de twee laatsten bij overstemming tegen ds. B. J. Adriani te Utrecht.

— De weleerwaarde zeer geleerde heer G. Wetsels, predikant te Britsum, heeft de beroeping naar de gemeente van Deinum, onder inwachting der vereischte approbatie, aangenomen.

— Bij de Hervormde gemeente te Warns en Scharl is beroepen ds. F. J. Stroman de Grave, predikant te Lollum.

— Bij de Christelijke Afgescheidene gemeente te Heerenveen is beroepen ds. J. R. Kreulen te Hallum.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

's GRAVENHAGE, 3 Januarij.

De uitspraak van den Hoogen Raad in de zaak van den heer Paul van Vlissingen tegen den Staat der Nederlanden, wegens de duiten-plaatjes, die op 7 Januarij zoude plaats hebben, is voorloopig uitgesteld. Er worden onderhandelingen gevoerd over het treffen eener schikking.

AMSTERDAM, 3 Januarij.

NEDERLAND	W. Schuld	2½	pCt.	64$\frac{3}{4}$	
Dito	Dito	3	„	77	
Dito	Dito	4	„	99$\frac{1}{16}$	
Dito	Hand-Maats.	4½	„	143	
SPANJE	Obligatien	1½	„	31⅛	
Dito	Dito	3	„	46⅝	
Dito	Binnenl. 6/m.	3	„	42¼	
PORTUGAL	Obligatien	3	„	47½	
Dito	Dito (1856)	3	„	46⅛	

RUSLAND	Obl. H. & C° 1798/1816	5	pCt.	
Dito	„ Dito 1828/1829	5	„	
Dito	„ Dito	4	„	87½
Dito	„ S. & C°. 5 Serie	5	„	98
Dito	„ Dito 6 „	5	„	102
Dito	„ Dito	4	„	87
OOSTENRIJK	Metaliek	5	„	77
Dito	Nationale	5	„	77½
Dito	bet. Amst.	5	„	86
Dito		2½	„	39

LONDEN, 3 Januarij. Tarwe 1½/ en Haver 6 p. hooger, andere granen vaster. — Raapolie 43/ en Lijnolie 30½/. — Boter: friesche 122/, kamper 10…/, zwolsche 98/ en groninger 80/. — De aanvoer aan de veemarkt bestond uit 3905 Runderen, 110 Kalveren en 18,950 Schapen.

AMSTERDAM, 3 Januarij. Witte Tarwe *f* 7 lager. — Koolzaad op 9 vat op April 78 p. v., op October 72½ p. v. — Raapolie, vliegend *f* 44, op Mei *f* 43, op het najaar *f* 41¼. Lijnolie, vliegend *f* 30¼, op het voorjaar *f* 31¼.

LEEUWARDEN, 31 December. Boter *f* 51, aanvoer 271 ¼, 242 ⅛, 6… vaten. — Veemarkt. 208 Runderen: 92 vette Koeijen *f* 80 à *f* 235, 22 melke Koeijen *f* 45 à *f* 105, 19 vare Koeijen *f* 50 à *f* 85, 22 Vaarsen *f* 60 à *f* 115, 18 Pinken *f* 14 à *f* 48, 24 Ossen *f* 70 à *f* 160, 4 Stieren *f* 22 à *f* 48, 7 vette Kalveren *f* 13 à *f* 37; 55 Varkens: 33 vette Varkens *f* 55 à *f* 98, 22 vette biggen *f* 20 à *f* 56; 435 Schapen: 265 vette *f* 13 à *f* 28, 18 magere *f* 5 à *f* 13, 12 melke dito *f* 7 à *f* 14, 140 Lammeren *f* 5 à *f* 13, benevens 6 Werkpaarden *f* 18 à *f* 60. Behalve vette Varkens, die traag in prijs waren, waren de prijzen van al het andere vee iets vlugger.

GRONINGEN, 31 December. De handel was heden over 't geheel zeer gering en bijna zonder verandering; alleen Rogge aan benoodigden en dikke Haver goed prijshoudend, Voersoorten 10 cent hooger verkocht, Gort slap. — Raapolie *f* 43¼.

DRAGTEN, 30 December. Boter *f* 45. — Granen: Rogge *f* 6 à *f* 6.25, Boekweit *f* 5 à *f* 5.50, Haver *f* 3 à *f* 3.50 per mudde.

** Veertigjarige echtvereeniging van:
Akkrum, den 30 December 1858.
AGE AUKES VAN DER PLOEG en RUURDTJE KLAZES DE GROOT.

** Ondertrouwd:
IJlst, den 26 December 1858.
B. CRAMER, van *Oudega*, en J. CROLIS, van *IJlst*.

** Ondertrouwd:
Gouda, 30 December 1858.
B. T. P. KLOPPENBORG, van *Amsterdam*, en H. M. J. VAN LUENEN.
Eenige en algemeene kennisgeving.

** Getrouwd:
Leeuwarden, den 24 December 1858.
H. NOORDERBROEK, Weduwnaar van S. W. KNORR, en D. ZANDSTRA, van *Bolsward*.

** Getrouwd te Rauwerd den 30 December 1858:
H. T. DE VRIES en H. J. DIJKSTRA.

** Getrouwd:
Wommels, 1 Januarij 1859.
Eenige kennisgeving.
K. BROUWER, van *Lutkewierum*, en A. WALSTRA, van de *Lemmer*.

** Bevallen van een ZOON ANNA ZWAGA, geliefde Echtgenoot van
Makkum, den 24 December 1858.
F. BERGSMA.

, Heden beviel van eene DOCHTER CATHARINA STÖCKER, Echtgenoot van C. M. KOOPAL,
Leeuwarden, *in Verfwaren.*
25 December 1858.
Eenige kennisgeving aan Vrienden en Begunstigers.

, Bevallen van een ZOON P. J. HOUWINK — PEETERS.
Sneek, 27 December 1858.

, Bevallen van eene DOCHTER de HoogWelGeboren Vrouwe T. A. W. C. VAN EYSINGA, geb. Baronnesse VAN WELDEREN RENGERS.
Leeuwarden, 29 December 1858.

, Bevallen van een ZOON T. A. WIJTSMA, Echtgenoote van P. G. DE JONG.
Baard, den 2 Januarij 1859.

LEEUWARDEN, 24 December 1858. Heden overleed, in den ouderdom van ... 62 jaren, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer JAN ALBARDA HORA-... ZOON, in leven Notaris alhier.
Eene hevige ongesteldheid van nog geene zeven dagen maakte een einde aan ..., voor mij, mijne Kinderen en Behuwdkinderen zoo dierbaar leven.
D. SPOELSTRA,
Wed. J. ALBARDA HZN.

, Heden namiddag omstreeks 3 uur overleed, na eene korte doch hevige ziekte en na voorzien te zijn van de H. Sacramenten der H. Kerk, mijn geliefde Echtgenoot RINTJE IJPKES KETELAAR, in den ouderdom van ruim 35 jaren, mij uit een gelukkig huwelijk van ruim 11 jaren 3 Kinderen nalatende, welker zwaar verlies nog niet kunnen beseffen.
Workum, 26 December 1858. M. KETELAAR—BERGSMA.
Eenige kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

, Op den 27 December 1858 overleed te Ternaard mijne geliefde Zuster AUKJE TIETES OLIVIER, Weduwe ABE JOUKES ANEMA, in den gezegenden ouderdom van bijna 83 jaren.
S. T. OLIVIER.

STAVOREN, den 29 December 1858. Heden overleed, na eene ziekte van 8 ..., mijn geliefde Echtgenoot en mijn Z... zorgdragende Vader A. BAGGERMAN, in den ouderdom van 58 jaren, in leven Aannemer van publieke werken en Wethouder alhier. Wed. A. BAGGERMAN geb. KOEFOET.
...rekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

, Heden namiddag omstreeks half drie ure overleed, tot onze droefheid, onze zeer ...inde en zorgdragende Vader en Behuwdvader DOEDE WIJBRENS DOEDEMA, Landbouwer alhier, in den gezegenden ouderdom van 88 jaren 9 maanden en eenige dagen. Wed. D. D. DOEDEMA,
...es, den 30 December 1858. S. S. OSINGA.

, Heden morgen 10 uur overleed, tot mijne innige droefheid, mijn waarde Echtgenoot, de Heer FRANS CRISTIAAN KIENSTRA, na vroegtijdig voorzien te zijn der HH. Sacramenten der Stervenden, in den ouderdom van ruim 78 jaren. T. DAMSMA,
Dockum, 30 December 1858. Wed. F. C. KIENSTRA.

, Heden avond om 5 uur overleed, nog zeer onverwacht, mijne geliefde Echtgenoote EELKJEN G. KUPERUS, in den ouderdom van 34 jaren, mij nalatende uit ons ruim 8-jarig huwelijk eene Dochter van 6 jaren.
Hauwerd, 31 December 1858. PIETER H. POSTMA,
Algemeene kennisgeving. *Veerschipper.*

, Heden overleed onze waarde Moeder Mejufvrouw AALTJE KERKHOVEN, Weduwe van wijlen den Heer ADRIAAN VAN DER VLIET, in den ouderdom van ruim 71 jaren.
Harlingen, J. FOEKENS.
den 31 December 1858. M. J. FOEKENS — VAN DER VLIET.
Op uitdrukkelijke begeerte van de Overledene zullen geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

, Heden overleed, na eene ziekte van negen dagen, mijn geliefde Echtgenoot LAMMERT K. HOGENDIJK, in den ouderdom van bijna 60 jaren, na eene echtvereeniging van 14½ jaar, mij nalatende 4 Kinderen.
Strekkende deze tot kennisgeving aan veelvuldige Vrienden en Bekenden.
Ferwerd, CORN. M. SIJTSMA,
den 31 December 1858. Wed. van L. K. HOGENDIJK.

, Heden overleed ons jongste kind ADAM, ruim één jaar oud.
Leeuwarden, D. T. VAN GELDER.
den 2 Januarij 1859. KAATJE VAN GELDER — DRIELSMA.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 28 December 1858 tot en met den 3 Januarij 1859 aangegeven: 15 geboren, 21 overleden, gehuwd 1 paar.

Degenen, die, in het jaar 1858, leverantien aan de gemeente Leeuwarden hebben gedaan, worden, bij deze, namens het Gemeente-Bestuur, verzocht, hunne Rekeningen deswege *vóór den 15 Januarij* 1859, ter Secretarie in te zenden. *De Secretaris van het Gemeente-Bestuur van Leeuwarden,*
Leeuwarden, den 3 Januarij 1859. M. S. DE WAL.

HULP-ONDERWIJS.

Wordt verlangd een HULPONDERWIJZER op eene Leerinrigting van Lager Onderwijs te Dokkum, op een jaarlijksch tractement van *f* 200. De stukken in te leveren ter Gemeente-Secretarie aldaar vóór den 15 Januarij 1859, om zoo spoedig doenlijk in functie te treden.

De KOLONEL, GARNIZOENS KOMMANDANT, zal, onder nadere approbatie van het Ministerie van Oorlog, op Donderdag den 20 Januarij 1859, ten behoeve der Garnizoensbakkerij te Leeuwarden, aanbesteden de leverantie van:
4½ last OUDE RIJNTARWE wegende minstens 77 }
1½ „ KUBANKATARWE „ „ 77 } Ponden het mud.
1 „ en 20 mud. OUDE INL. ROGGE „ „ 72 }
De voorwaarden dezer aanbesteding liggen van af den dag der aankondiging dezes, dagelijks, van des morgens 10 tot 12 ure, op het Garnizoensbureau aan de Hoofdwacht, voor de gegadigden ter lezing; zullende wijders de monsters en de omslag, waarmede het inschrijvingsbillet wordt ingezonden, van hetzelfde merk moeten voorzien zijn. *De Kolonel voornoemd,*
Leeuwarden, den 3 Januarij 1859. SCHARTEN.

VERKOOP VAN EENE FLORISSANTE HERBERG ENZ.

onder KOOTEN.

De Notaris Z. S. DE HAAN te Leeuwarden zal, mede ten verzoeke van den Heer R. BLOEMBERGEN SANTEE aldaar, op Zaturdag den 15 Januarij 1859, des namiddags 5 uur, in na te noemen Herberg, provisioneel, en op nader te bepalen tijd, finaal verkoopen:
Eene voor 2 jaar geheel vertimmerde HUIZINGE, no. 4, met florissante HERBERG met DOORREED, ruime STALLING en groote plek GRONDS, zeer gunstig gelegen ten zuiden van en aan den Groninger Straatweg en aan den Weg naar Kootstertille enz. onder Kooten, sectie D no. 1388, groot 15 roede 60 el; bij Sjoerd Annes de Boer en Vrouw in eigen gebruik; den 12 Mei 1859 vrij te aanvaarden.
Voorwaarden te vernemen en billetten te bekomen ten Kantore van den Notaris.

VERHURING VAN EENE HERBERG C. A. TE OOSTERMEER.

De Notaris A. ALMA te Bergum zal op Donderdag den 6 Januarij 1859, te 3 ure na den middag, in na te melden Herberg, voor den tijd van 3 of 6 jaren presenteren te verhuren:
Eene HUIZING en HERBERG, met SCHUUR, STALLING en ERF, en eene kamp LAND, groot te zamen 1 bunder 17 roede 75 el, staande en gelegen te Oostermeer, in het Gebuurte, thans bij Ruurd Lolkes als huurder in gebruik; het Land dadelijk en de Herberg den 12 Mei 1859 te aanvaarden.

De Notaris T. S. VAN DER LEIJ te Langweer gedenkt, nadat regterlijke magtiging zal zijn bekomen, op Woensdag den 5 Januarij 1859, des namiddags 2 uur, ten huize van L. T. Spannenburg, Logementhouder onder Tjerkgaast, tegen uitloving van strijk- en verhooggelden, provisioneel te veilen:
1. Een stuk WEILAND, *de Fok* genaamd, gelegen aan den Straatweg van Sneek naar de Lemmer, onder Teroele, bekend ten Kadaster van de gemeente Langweer, sectie E no. 1441, voor eene inhoudsgrootte van 2 bunder 5 roede 40 el.
2. Een stuk HOOILAND, gelegen aldaar aan voornoemden Straatweg onder Teroele, bekend ten Kadaster als voren, sectie E no. 1449, voor eene grootte van 4 bunder 41 roede 20 el.
3. Een stuk HOOILAND, gelegen aldaar, tegenover het vorige perceel, bekend ten Kadaster als voren, sectie E no. 1450, voor eene grootte van ... bunder 25 roede 10 el.
4. Een stuk HOOILAND en WATER, gelegen aan beide zijden van den voornoemden Straatweg en loopende tot aan de Sloter Meer aldaar, bekend ten Kadaster als voren sectie E no. 133, Riet en Water, voor eene grootte van 37 roede 70 el, no. 1477, Hooiland, 8 bunder 46 roede 30 el, en no. 1478 idem, 29 roede, alzoo te zamen groot 9 bunders ... roeden; in eigendom toebehoorende aan de Erven Auke Johannes Bouma te Woudsend, nader bij boekjes te omschrijven. — Condition te vernemen en verkoopboekjes te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris.

De Notaris T. S. VAN DER LEIJ te Langweer gedenkt op Vrijdag den 7 Januarij 1859, des nademiddags 3 uur, ten huize van Klaas Atema, Kastelein te Follega, tegen uitloving van strijk- en verhooggelden, provisioneel te veilen:
A. 1. Eene HUIZINGE met ERF, benevens de op het Erf staande HOUTEN SCHUREN, staande en gelegen onder Follega, bekend ten Kadaster van de gemeente Oosterzee, sectie D no. 397, Huis en Erf, voor eene grootte van 3 roede 20 el.
2. Een perceel WEILAND en WATER, gelegen onmiddelijk achter het vorige perceel aldaar, bekend ten Kadaster van de gemeente Oosterzee, sectie D nos. 386, 387, 393, 395 en 396, Weiland, te zamen voor eene grootte van 2 bunders 34 roeden, en no. 394, Water, voor eene grootte van 50 roeden 80 ellen; beide perceelen in gebruik bij den eigenaar Thijmen E. Bouwhuis; — te aanvaarden: de Huizinge den 12 Mei 1859 en het Land St. Petri 1859.
B. 3. Een perceel HOOILAND en WATER, gelegen aan de zoogenaamde *Kleine Brek* onder den dorpe Tjerkgaast, bekend ten Kadaster van de gemeente Langweer, sectie E no. 708, Hooiland, voor eene grootte van 1 bunder 91 roede 20 el, en no. 709, Water, 71 roede 80 el; in gebruik bij den eigenaar Wiebe P. Hofstee. Te aanvaarden dadelijk na de ...
Alles breeder bij billetten omschreven.
Conditien te vernemen ten Kantore van genoemden Notaris.

Winkel-Huizinge te Joure.

De Notaris MUNNIK te *Joure* en de Candidaat-Notaris POSTHUMUS aldaar zullen op **Donderdag** den 6 Januarij 1859, in het *Tolhuis* te *Joure*, finaal verkoopen:
Eene WINKEL-HUIZINGE c. a., op eenen besten stand aan de Midstraat tegenover het Nieuwe Gemeentehuis te *Joure*, geq. no. 189, ... Voorhuis, Voorkamertje, Middenkamer, ruim PAKHUIS, bestecamer enz., door de *Wed. L. P. Cath* als mede-eigenaarsche bewoond; 12 Mei 1859 te aanvaarden: waarop is geboden *f* 1895.

DEZELFDE NOTARIS zal alsdan finaal verkoopen: Eene HUIZINGE met 2 Woonkamers in de Kruissteeg; staande op *f* 595.

Op Vrijdag den 7 Januarij 1859, des nademiddags om 4 uur, zal, ten huize van *Folkert M. Sijtsma* te *Lippenhuizen*, in het openbaar worden geveild om 14 dagen later aldaar, finaal te worden verkocht:
Eene *hechte, wel beklante* en *ruime* GROF- en HOEFSMEDERIJ met T... staande en gelegen in de Buren te *Lippenhuizen;* sedert jaren bij nu wijl *van der Meulen* in eigen gebruik geweest. — 12 Mei 1859 te aanvaarden.
Inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Heer J. G. DE JO... Cand.-Not. te Gorredijk.

PUBLIEKE VERHURING. — STRIJKGELD *f* 15.

Mr. DE CARPENTIER, Notaris te Koudum, zal op Zaterdag den 8 Januarij 1859, des nademiddags te 1 uur, ten huize van H. Snijder, Kastelein te Galamadammen, verhuren:
Eene voortreffelijke **ZATHE** en **LANDEN**, met HUIZINGE, SCHUUR en verdere GETIMMERTEN, **Hooi-, Weid-** en **Bouwlanden**, ongeveer ... 30 bunder 80 roede, staande en gelegen te Warns; eigen aan de Erven Berend M. v. d. Sluis, en zulks voor den tijd van drie jaren, ingaande St. Petri, Mei en Jacobi van het jaar 1859.
De condition liggen ter lezing aan de Zathe bij den mede-eigenaar en gebruiker S. C. DE JONG te Warns en ten Kantore van den Notaris.

Die iets te vorderen hebben van en verschuldigd zijn aan de boedel en nalatenschap van ATE JOHANNES FEENSTRA, in leven Turfschipper te Koudum, worden door dezen uitgenoodigd daarvan aangaaf en betaling te doen ten Kantore van Mr. DE CARPENTIER, Notaris te Koudum, binnen drie weken na den 4 Januarij 1859.

Verkoop van Veer en Schip.

De Notaris A. HAAGSMA te Sneek zal op Dingsdag 11 Januarij 1859, 's namiddags 3 uur, bij Sjoerd Bokma te Sneek, verkoopen:
Het geoctrooijeerde **VEER** van **Sneek** op **Pekel-A** vice-versa, met het daarin gebruikt wordend wel onderhouden SCHIP, *de Vrouw Elisabeth* genaamd, groot 35 tonnen, met **Inventaris**, liggende in de Kolk, buiten de Hoogend te Sneek; in huur bij J. Hoving voor *f* 400 per jaar; te aanvaarden dadelijk na den verkoop; breeder bij billetten omschreven.
Inmiddels **uit de hand TE KOOP.**

Bij gesloten briefjes te huur,

voor 5 jaren, van Petri en Mei 1859 tot 1864:

Eene zeer vruchtbare **ZATHE** en **LANDEN** c. a., onder IJsbrechtum, groot ter naam en faam 25 b. 72 r. 5 e. en volgens Kadaster 23 b. 62 r., thans door Tjerk Heins Wiersma wordende bewoond.
De condition liggen ter lezing bij G. D. BAKKER, Kastelein te IJsbrechtum, terwijl de briefjes vóór of op Maandag 10 Januarij 1859 franco moeten worden ingeleverd bij den Notaris A. HAAGSMA te Sneek.

Ten overstaan van Mr. J. H. GEERTSEMA, Notaris te *Groningen*, zullen op *Dingsdag* den 18den Januarij 1859, des avonds te 7 uur, ten huize van den Kastelein ten Have, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek ter verkoop worden aangeboden:
I. Eene ruime, wel doortimmerde KOOPMANS-BEHUIZING, geteekend letter C no. 23, met **open Plaats** en **Tuin** er achter en een hecht-sterk PAKHUIS daarnevens, alles staande en gelegen op eigen grond, noordzijde in de Poelestraat te *Groningen*, waarin sedert eene lange reeks van jaren de ***Kruideniers-affaire*** en ***Patentolie-fabrijk***, onder de Firma van G. VAN DELDEN en C°., met goed succes en uitgebreide relatiën is — en thans nog wordt uitgeoefend; de Patentolie-fabrijk, voor *drie* jaren *nieuw ingerigt*, is voorzien van best gemetselde **Oliebakken**, te zamen inhoudende pl. m. 350 vat.
II. Een zeer solied, geheel nieuw vertimmerd PAKHUIS, get. letter D, no. 120, staande op eigen grond, westzijde in de Peperstraat te *Groningen.*
Te aanvaarden den 1 Mei 1859 en te bezien daags vóór den verkoopdag, van 10—12 en van 2—4 uur; perceel 1, tegen betaling van 25 cent, ten voordeele van de Algemeene Armen dier Stad.

Na bekomene regtsautorisatie zal, zoo mogelijk nog in de maand Januarij 1859, op nader te bepalen tijd en plaats, publiek worden verkocht:
Eene kapitale BOEREN-BEHUIZING en SCHUUR, met het **regt der vaste, altijddurende en in alle linien vererwende beklemming** van 58 bunder 78 roede uitmuntend **Land**, doende 's jaars op Midwinter tot vaste huur *f* 286, staande en gelegen bij de Aduarderzijl onder *Garnwert:* toebehoorende aan de Erven wijlen Leme R. Kadijk.
Mr. R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN.

PALMSLAG

van de **ZATHE** en **LANDEN** van Jan Gjalts Veenstra te Donkerbroek, bestaande in eene nieuwe, hecht gebouwde en doelmatig ingerigte STELPHUIZINGE met zeer vruchtbare BOUW- en WEIDLANDEN, eenig HEIDVELD en HOOILANDEN, op den 24 December jl. in 26 perceelen geveild; staande te zamen op den buitengewoon lagen prijs van *f* 8407, als zijnde groot 33 bunders of 90 pondematen.

Deze palmslag zal plaats hebben ten overstaan van den Notaris TADEMA, op Vrijdag den 14 Januarij 1859, des avonds te 5 uur, in het Logement van G. J. Dokter te Donkerbroek.

Bakkerij en Huizen te Appelscha.

De Notaris TADEMA te Oosterwolde zal op Dingsdag den 18 Januarij 1859, des middags te 12 uur, in het Comp. Logement bij R. O. Dijkstra te Appelscha, finaal verkoopen:

Eene hechte HUIZINGE en wel beklante BAKKERIJ met TUIN; bij Sierd K. Hoogeveen in huur, en 5 aanbelendende WONINGEN met BOUWGROND en HUISSTEDE, alles aan den Kunstweg bij de Vaart op den besten stand te Appelscha, den 21 December jl. in 6 perceelen geveild; waarop geboden is: no. 1 *f* 443, 2 *f* 460, 3, Bakkershuis etc., slechts *f* 980, 4 *f* 401, 5 *f* 400 en 6 *f* 700. Tevens het HUIS en de GROND der Erven Geesje Hedders; staande op *f* 500.

BOEREBOELGOED.

J. O. TERGUIN te Leeuwarden zal op Donderdag den 6 Januarij 1859, ten huize en op eigen verzoek van HENDRIK EIZES BILSTRA, Landbouwer aan de Dokkumer-Ee onder Stiens, des morgens 10 uur, tegen contante betaling, verkoopen:

6 uitmuntende beste gezonde melke en kalve Koeijen, 1 dito Kalfrier, 2 dito Hokkelingen, 3 volle en 2 gelde Schapen, ongeveer 35,000 ponden best gewonnen hooglandsch **Hooi**, 2 Aardkarren, waarvan de een zoo goed als nieuw, Tjiltjekar genaamd, Egge, 1 Chais, Paardetuig, 10 koperen en 4 houten Aden, 2 koperen Emmers, 2 koperen Handketels, 1 Kaastob met 2 Brokaden, Stelling met Kaasvatjes, 1 Aardappelton, 2 houten Melk- en 2 Boonemmers, 1 Schuiftafel met mahoniehouten rand, 3 IJouwster Spiene, 2 Bedden met Peulen; voorts een Varkenshok, eene partij oud Hout en rommelingen.

BOELGOED VAN SMIDSGEREEDSCHAPPEN,

op Vrijdag den 7 Januarij 1859, des voormiddags te 10 ure, ten huize letter C no. 297, in de Oosterstraat te Leeuwarden; alles volgens advertentie van Vrijdag 31 December 1858. R. DE HAAN Sz., *Deurw.*

BOELGOED VAN NIEUWE MEUBELEN TE DRONRIJP,

P. H. ROOS, Deurwaarder te Dronrijp, zal op Donderdag den 6 Januarij 1859, des voormiddags ten elf ure, ten huize van den Kastelein M. S. Tjepkema, in de Posthoorn aldaar, publiek, tegen dadelijke betaling, verkoopen: Onderscheidene **nieuwe** MEUBELEN, waaronder: 1 eikenhouten Chiffonnière, dito Tafel met bladen, ronde Tafel, Kinderstoel, Linnenbakjes, Turfbakken, diverse Stoven, 2 Steden en hetgeen meer ter verkoop zal worden aangeboden.

Te bezigtigen Woensdag 5 Januarij e. k., van des voormiddags 9 tot des namiddags 4 uur. — ***Er kan worden bijgevoegd.***

Bij **gesloten briefjes TE HUUR**, van Petri en Mei 1859—1864: Eene **ZATHE** en **LANDEN** te Terzool, groot volgens het Kadaster 25 b. 35 r. 50 ei (nagenoeg 69 pond.), alle Greid- en Hooilanden. Condition bij I. G. PATER, in de Groote Kerkstraat te Leeuwarden, waar de briefjes franco Januarij 1859 in te leveren.

GESLOTEN BRIEFJES TE HUUR, VOOR 5 JAREN,

ingaande St. Petri en 12 Mei 1859:

zeer vruchtbare **ZATHE** en **LANDEN**, met kapitale BOERE HUIZINGE, **Hovinge, Boomen, Plantagie, Lijtshuis** enz., staande en gelegen nabij Dockum, onder het behoor van Sijbrandahuis, groot naar naam en faam 36 bunder en ruim 93 roede, waarvan ongeveer 6 bunder en ruim 93 roede Bouw- en het overige Greidland: in gebruik bij de Erven Sjolle Gerrits Sinia aldaar.

De conditien zijn te vernemen van af den 5 Januarij 1859 ten huize van den Houthandelaar J. C. HELDER aldaar, alwaar de briefjes franco moeten worden ingezonden vóór of op den 19 dier maand.

Een Logement te Franeker

valt de hand TE KOOP of TE HUUR, met **overname** van BILLARD met **toebehooren** en verdere KASTELEINS GEREEDSCHAPPEN; aanvaarding op 12 Mei e. k. Gegadigden vervoegen zich in persoon of per *franco* brief, onder de letter Y, aan het Postkantoor te Franeker.

Uit de hand te huur of te koop:

Eene HOFF- en GRUTTERSMEDERIJ, staande te Eestrum. Te bevragen bij den eigenaar W. P. SMEDINGA te Eestrum.

AANBESTEDING, **bij gesloten briefjes**, van het **bouwen** eener NIEUWE SCHUUR

en VOORHUIZINGE, onder Scharnegoutum, van welke de teekening, het bestek en de voorwaarden ter inzage en lezing liggen in de Nieuwe Herberg en Logement van J. R. v. d. PLAATS te *Goënga*, terwijl de briefjes bij den besteder S. E. BUISMAN, Boer te Scharnegoutum, *franco* moeten worden ingeleverd vóór of op den 12 Januarij 1859.

ZEILENMAKERIJ,

firma: Wed. GEERT STAATS,

is met den 1 Januarij overgegaan op den Ondergeteekende, die zich beleefdelijk aanbeveelt.

Gracht wal te Leeuwarden. JAN STAATS.

TOUWSLAGERIJ, TAANDERIJ.

firma: Wed. GEERT STAATS,

is met den 1 Januarij overgegaan op den Ondergeteekende, die zich beleefdelijk aanbeveelt.

Grachtswal te Leeuwarden. C. W. PRUIS.

Gebroeders KUHLMANN

maken door deze bekend, dat zij van heden af hunnen Handel in MANUFACTUREN, BEDDEN, DEKENS enz. voortzetten in het Huis letter G no. 85 in de St. Jacobsstraat alhier. Zij bevelen zich daartoe welwillend aan en zullen trachten door eene billijke en naauwgezette bediening zich de gunst van allen waardig te maken, die hen met hun vertrouwen willen vereeren, zoo als zij dit reeds eene reeks van jaren van velen met dankbaarheid genieten.

Leeuwarden, 1 Januarij 1859. GEBRs. KUHLMANN.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY. Wij zijn niet gewoon de duizende genees- en heelmiddelen op te sommen, die er bestaan, maar, wanneer er eene aan het publiek bekend is, die bijzonderen lof verdient, dan houden wij het voor eene verpligting, aan de verschillende lijders daadzaken te doen kennen. Wij hebben de Zalf en Pillen van Holloway gebezigd in vele gevallen van ***schurftziekte, bedorven sappen, stooten*** *enz.*, met een goed gevolg, en er zijn ons onderscheidene genezingen van verouderde kwalen, door middel van dezelven, bekend. De Zalf en Pillen van Holloway behooren tot die weinige middelen, die aan elke verwachting beantwoorden, en wij zijn overtuigd, dat in geval van ***bedorven bloed, maag- en leverkwalen***, geen beter geneesmiddel kan gevonden worden. S. MORNING HERALD.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.
POTJES ZALF „ „ 0.80, „ 1.85, „ 3, „ 7.05, „ 13.85, „ 20.50.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen: aan het Hoofddépôt bij den Heer J. Straatman, 's Hertogenbosch; W. Beintema, Leeuwarden; Mej. Wed. H. A. Binksma, Harlingen; P. T. Potma, Sneek; S. Zwart, Gorredijk; S. Visser, Lemmer; S. S. Oosterbaan, Bolsward; Londen, Holloway's Etablissement, ...

HET SCHEI- EN GENEESKUNDIG PRÆPARAAT

is een nieuw en uitmuntend middel ter versterking van het Haar. Hetzelve bevat in eene juiste verhouding alle bestanddeelen, welke het Haar tot voedsel dienen en de Huid versterken. Het reinigt het Hoofd van de schilfers, belet het uitvallen en bevordert den groei der Haren, is uitermate verfrisschend en van het fijnste parfum. Prijs per flacon *f* 1.20.

Het Eau des Carmes

van MARGARETHA GRASS werkt gunstig bij krampachtige verzwakkingen van het zenuwgestel en spijsverteringsorganen, bij flaauwten, aanvallen van beroerten, enz. geregelden bloedsomloop en vervangt de Hoffmansdruppels met veel zekerder en aangenamer werking in alle voorkomende gevallen. — Bij ieder fleschje wordt eene aanwijzing tot gebruik afgegeven. Het kleine fleschje 50 ct., het groote *f* 1.

DE OOSTERSCHE ANTI-RHEUMATISCHE KRUIDEN-OLIE

is uit vlugtige Planten-Oliën, vereend met de Cajapoet Olie, te zamengesteld, geneest alle rheumatische ziekten en verlammingen, pijn in de gewrichten, verstijvingen in de pezen en andere aandoeningen.

De inwrijvingen geschieden tweemaal daags met de vlakke hand; het lijdend deel wordt daarna met flanel of baai gedekt, dat voor het vuur warm gemaakt.

Brabänders Chocoladekoekjes

met wormafdrijvende zelfstandigheden, zijn uitmuntend in hunne werking en worden gaarne door de kinderen genomen. — De geneesheeren BEIJER, GEERLING, HOPMAN en FAHRMEISTER hebben ze met het beste gevolg aangewend en spreken er met veel lof van. Zij kosten 40 ct. het doosje.

LEDERS BALSAMISCHE AARDNOOTOLIE-ZEEP

reinigt de huid zonder stramming te veroorzaken, geeft haar zachtheid en lenigheid en beveiligt voor den invloed der weêrsveranderingen, als: koude, hitte, wind, enz. Het stuk kost 20 ct.

VIOLET-POWDER

is een welriekend Poeder, dat de dermede ingewreven huid ongemeen frischt, blank maakt en de liefelijkste geuren om zich heen werpt. Het is voor de luijermand zeer aan te prijzen. Het pakje kost 40 ct.

Amsterdam, Verkoophuis; Leeuwarden, J. H. van Haagen en Gebr. de Gr... Bolsward, S. S. Oosterbaan en S. R. Dijkstra; Dokkum, A. Schaafsma; D...ten, J. Posthuma Sz.; Franeker, Wed. K. Drager; Gorredijk, S. G. Zw... Harlingen, P. L. Mirande Pz. en J. S. van Dijk; Hindeloopen, David de J... Heerenveen, G. Overdiep; Kollum, C. Nihot; Makkum, J. B. de Boer; Mep... A. Jeulen; Sneek, P. T. Potma, en in de andere Steden in de bekende Dé...

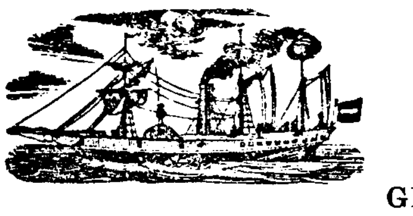

STOOMVAART

VAN

HARLINGEN naar HULL

Iederen **WOENSDAG** vertrekt van HARLINGEN naar HULL een 1ste Klasse **IJZEREN SCHROEF-STOOMSCHIP**, uitmuntend ingerigt tot vervoer van **Passagiers, Goederen** en **Vee.**

Adres te Harlingen bij J. FOEKENS.

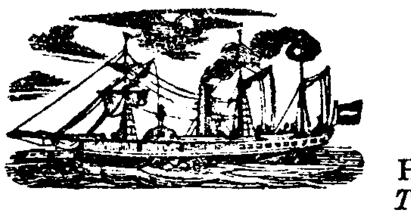

STOOMVAART

VAN

HARLINGEN op HULL.

Het Nederlandsch IJzeren STOOMSCHIP *MINISTER THORBECKE*, Kapt. NEPPERUS, ... trekt van **HARLINGEN** naar **HULL** op aanstaanden **Zaturdag** 8 Janua...

Adres voor **Passagiers, Goederen** en **Vee** bij I. & S. WIARDA.

Harlingen, den 3 Januarij 1859.

Van HARLINGEN naar NEWCASTLE on Tyne, ook voor GOEDEREN naar STOCKTON on TEES, DUNDEE, LEITH, EDINBURGH, GLASGOW en omliggende Plaatsen.

Het eerste Klasse ENGELSCHE **STOOMSCHIP** ***CHAMPION***, Kaptein JAMES RAISON, vertrekt **Zaturdag** 8 Januarij 1859.

Bijzonder goed ingerigt voor PASSAGIERS, GOEDEREN en VEE.

Adres bij de Agenten VAN OPPEN'S ZONEN.

K. TIMMERMAN te Steenwijk vraagt een' BEDIENDE, niet beneden 20 jaren, P. G., genoegzaam bekend met het Manufactuurvak, om ten spoedigste in dienst te treden. Adres franco, aanwijzing van goede getuigenissen en bij wien laatst in betrekking.

Een SCHOENMAKERSKNECHT, ongehuwd, van de Herv. Bel., die zijn werk verstaat, dadelijk of op Mei aanstaande vast werk begeerende, vervoege zich in persoon bij S. RIENSTRA, Mr. Schoenmaker te Oudega, bij Heeg.

Een **gehuwd** KOETSIER, Protestantsche Godsdienst, 31 jaren oud, zonder Kinderen, goed kunnende rijden, ook van het zadel, en **huiselijk werk** verrigten, van goede getuigschriften voorzien, wenscht gaarne met Mei aanstaande geplaatst te worden.

Adres met *franco brieven, onder letter W.*, aan A. VAN ZUIJLEN te *Leeuwarden.*

Op den 1 Januarij 1859 is **verloren** eene ZILVEREN ZAKTABAKSDOOS, met UITPLUIZER; de Tabaksdoos bevat een geschrift van den 4 ... 1825 aan Jouke D. Bekius. Ieder, die deze gevonden en terug brengt of eenige aanwijzing daaromtrent kan geven aan TIETE JANS BEKIUS te St. Anna Parochie zal goed beloond worden.

De Ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten, bij deze, bekend, dat bij hem de gelegenheid bestaat tot het **plaatsen van Advertentiën** in de LEEUWARDER- en de PROVINCIALE FRIESCHE COURANTEN.

J. R. DE JONG,
uitgever der Leeuwarder- en Provinciale Friesche Couranten te Dokkum.

Door den Boekhandelaar H. KUIPERS te Leeuwarden is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

NIEUWE FRIESCHE VOLKS-ALMANAK 1859. — *f* 0.60

H. A. M. ROELANTS te Schiedam geeft uit:

LEVEN, DOOD EN EEUWIGHEID.

OVERDENKINGEN

VAN

HEINRICH SCHOKKE.

Uit de „Stunden der Andacht" bijeenverzameld en vertaald door

W. D. STATIUS MULLER,

Ev. Luth. Pred. te Schiedam.

Dit VOLKSBOEK bevat al wat de waardige Schrijver in zijn meesterwerk over *Leven, Dood en Eeuwigheid* der wereld ter overpeinzing en behartiging heeft aangeboden, en zal velen ongetwijfeld welkom zijn.

Het is in **één deel** van 400 compres gezette pagina's **kompleet** en kost slechts ***f* 1.80.** Ex. in linnen band ***f* 1.50.**

... ter Snelpersdrukkerij van de Erven Smeding.